

RJEŠENJA ISPITA IZ **SOCIOLOGIJE** NA LJETNOM ROKU
DRŽAVNE MATURE **SERIJE D-S026**
lipanj 2016.

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
1.	D
2.	B
3.	D
4.	B
5.	D
6.	C
7.	D
8.	A
9.	B
10.	D
11.	B
12.	A
13.	C
14.	A
15.	D
16.	A
17.	A
18.	D
19.	B
20.	D
21.	B
22.	C
23.	B
24.	B
25.	A
26.	B
27.	D
28.	C
29.	A
30.	D
31.1.	(sociološki) nominalizam
31.2.	(sociološki) realizam
32.1.	interakcionizam / interakcionistička perspektiva
32.2.	funkcionalizam / funkcionalistička perspektiva/konfliktna perspektiva, (feministička perspektiva)
33.1.	Otuđenje / alijenacija
33.2.	racionalizacija
34.1.	obitelj
34.2.	(društvena) uloga
35.1.	primarne
35.2.	sekundarne

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
36.1.	izokrenuta racionalnost / nesposobnost djelovanja u promijenjenim okolnostima / samodovoljnost birokracije / Parkinsonov zakon / oligarhija
36.2.	izokrenuta racionalnost / nesposobnost djelovanja u promijenjenim okolnostima / samodovoljnost birokracije / Parkinsonov zakon / oligarhija
37.1.	(društvena) stratifikacija
37.2.	(društvena) diferencijacija
38.1.	staleži (staleški sustav) / ropstvo (robovlasnički sustav) / klase (klasni sustav)
38.2.	staleži (staleški sustav) / ropstvo (robovlasnički sustav) / klase (klasni sustav)
39.1.	formalne / pozitivne
39.2.	neformalne / negativne
40.1.	materijalna (kultura)
40.2.	nematerijalna (kultura)
41.1.	etnocentrizam
41.2.	kulturni relativizam
42.1.	anticipativna (socijalizacija)
42.2.	razvojna (socijalizacija)
43.1.	sin, kći, brat, sestra, majka, otac, unuk, unuka,.....
43.2.	učenik, učenica, student, studentica
44.1.	Nuklearna (obitelj)
44.2.	Proširena (obitelj)
45.1.	ograničeni (jezični) kod
45.2.	razrađeni (jezični) kod
46.1.	tradicionalistički (konzervativizam) / romantički (konzervativizam) / neokonzervativizam
46.2.	tradicionalistički (konzervativizam) / romantički (konzervativizam) / neokonzervativizam
47.1.	Moć je vjerojatnost da će pojedinac ili grupa uspjeti nametnuti i provesti svoju volju , čak i usprkos otporu drugih.
47.2.	tri
48.1.	Socijalna (društvena) integracija
48.2.	socijalna (društvena) kontrola
49.1.	sekta
49.2.	kult
50.1.	Anthony Giddens / A. Giddens / Giddens
50.2.	Ulrich Beck / U. Beck / Beck
51.1.	funkcionalizam / funkcionalističku perspektivu
51.2.	Društvo je izgrađeno od djelovanja zasnovanog na subjektivnim značenjima; društvena stvarnost stvara se procesima društvene interakcije pojedinaca (pojedinci interakcijom kreativno oblikuju svakodnevnu zbilju). Socijalna interakcija može se shvatiti kao proces pregovaranja kojim se stvara i mijenja društvena zbilja.
51.3.	Max Weber / M. Weber / Weber
52.1.	Anketno istraživanje obuhvaća standardizirani upitnik s većim brojem pitanja (otvorenog i/ili zatvorenog tipa) na koja ispitanici trebaju

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
	odgovoriti; najčešće je kvantitativno istraživanje / prikupljanje podataka o stavovima i mišljenjima ispitanika (ne toliko o njihovom ponašanju).
52.2.	psihologija / politologija / ekonomija / antropologija
52.3.	Kvalitativnom pristupu
53.1.	Ekonomska / ekonomski poredak odnosi se na način raspodjele ekonomskih dobara i usluga u društvu. / Nejednakost među društvenim skupinama iskazuje se razlikama u posjedovanju imovine (zemlje, zgrada, strojeva) i razlikama u kvalifikacijama i vještinama na tržištu radne snage (tj. kao različita tržišna situacija), iz toga proizlazi različit položaj skupina u proizvodnji, tj. klasa.
53.2.	pripisani (askriptivni, askribirani) i postignuti (društveni položaj/status)
53.3.	postignuti položaji (ne određuje ga pripisani položaj kao u stratifikacijskom tipu društva)
54.1.	Učenje potpuno novih obrazaca ponašanja, ponekad posve suprotnih od ranije naučenih (npr. preoblikovanje ponašanja u totalnim institucijama; promjena dotadašnjeg identiteta i stvaranje novog).
54.2.	Erving Goffman
54.3.	anomija – tijekom brzih socijalnih promjena ljudi često postaju nesigurni glede toga što se od njih očekuje i teško im je pridržavati se konvencionalnih normi; stare norme ne čine se relevantnima, a nove su nejasne i nedovoljno određene da bi prižile sigurne putokaze za ponašanje / stanje u kojem individualne želje nisu više regulirane zajedničkim normama , a pojedinci su bez moralnih putokaza (anomija je osobina socijalne strukture, a ne stanje svijesti)
55.1.	otkrića i izumi
55.2.	Difuzija je proces kojim se nove ideje, ponašanja, tehnologije i vjerovanja prenose s osobe na osobu, s grupe na grupu ili s društva na društvo.
55.3.	akulturacija
56.1.	srodstvo
56.2.	etnicitet
56.3.	sekundarni identiteti usvajaju se tijekom sekundarne socijalizacije , izgrađuju se na temelju primarnih identiteta / najvažniji sekundarni identitet većine ljudi u suvremenim društvima je zanimanje ; sve prisutniji su i identiteti povezani sa stilom života
57.1.	Socijalizacija, selekcija, alokacija i integracija
57.2.	Meritokratska načela su sustav nepristranih, objektivnih mjerila vrednovanja sposobnosti, truda i postignuća svakoga pojedinca / osobito su važna u školi i znače da bi učenici koji su sposobniji i više se trude trebali biti nagrađeni boljim ocjenama , što će im omogućiti dalje školovanje i bolje plaćeni posao te viši društveni položaj.
57.3.	Kredencijalizam je zahtjev da je za određeni posao potrebna svjedodžba (diploma); prema Collinsu diploma služi više kao mjerilo statusa u društvu, nego što jamči posebna znanja ; dolazi do inflacije diploma i obrazovanje ne djeluje kao mehanizam smanjivanja društvene nejednakosti nego uglavnom smješta ljude na mjesta društvene ljestvice slična onima na kojima su njihovi roditelji.
58.1.	postindustrijsko (društvo)

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
58.2.	U informacijskom društvu / kapitalizmu izvor produktivnosti je u tehnologiji stvaranja znanja, obrade informacija i komunikacije simbola . / Informacionalizam je orijentiran na tehnoški razvoj , tj. prema skupljanju znanja i višim razinama složenosti obrade informacija.
58.3.	Postfordizam je nova organizacija proizvodnje usmjerena na kvalitetu, raznolikost i inovativnost. To je značilo promjene u organizaciji rada, zapošljavanju i odnosu u tvrtkama . Od radnika se očekuje veća vještina, fleksibilnost i posvećenost poslu / fleksibilna proizvodnja i kvaliteta proizvoda zahtijevaju visoko obučenu i motiviranu radnu snagu. Povezan je i s fleksibilnošću tvrtke odnosno prilagodljivom upotrebom radne snage (2 važna aspekta fleksibilnosti tvrtke: funkcionalna fleksibilnost – obavljanje bilo kojeg zadanog zadatka i numerička fleksibilnost – promjena broja radnika).
59.1.	Civilna religija znači kvazireligioznu vezanost za simbole i institucije sekularnog društva (to nije religija organizirana u neku crkvu, nego skup vjerovanja, simbola i rituala koji se odnose na društveni poredak i proizvode društvenu solidarnost, te mobiliziraju građane na postizanje zajedničkih ciljeva; državni i nacionalni, tj. sekularni simboli doživljavaju se kao svetinja).
59.2.	Emile Durkheim / E. Durkheim / Durkheim
59.3.	Marx je religiju smatrao iluzijom i obmanom («opijum za narod») koja prikriva i opravdava društvene nepravde i privilegije vladajuće klase.
60.1.	održivi razvoj
60.2.	reformski i radikalni (ekološki pokreti)
60.3.	reformski prihvaćaju umjerene ideologije liberalizma i demokratskog socijalizma te teže reformama kapitalizma (drže da se problemi s okolišem mogu riješiti znanošću, tehnologijom i racionalnim upravljanjem ekosustavima i društvom); radikalni ekološki pokreti teže rješavanju ekoloških problema u njihovu korijenu, a ne samo reagiranju na štetu koju izaziva globalni kapitalizam; traže temeljne društvene promjene koje znače ukidanje ili potpuni preustroj kapitalizma .